

HERALDISK TIDSSKRIFT

BIND 2 • NR 13 • 1966

Nye våbener til den Kgl. Danske Marine
Af Hans Konow

SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

Heraldisk Selskab • Heraldininen Seura • Skjaldfræðafélagið

Heraldisk Selskap • Heraldiska Sällskapet

Nye våbener til den Kgl. Danske Marine

Af Hans Konow

I DEN første fortegnelse over Flådens våbener (se Heraldisk Tidsskrift no. 4, 1961, pag. 143) anførtes, at undervandsbådene efter specielt ønske fra disse enheders officerer skulle føre det samme våben: i sølv en sort delfin.

Da man ikke har fundet denne ordning tilfredsstillende, er dette ændret derhen, at undervandsbådene skal føre våbener af samme indhold, men at tingeringen skal varieres for klassens enkelte enheder. Blasoneringen er her efter fastlagt således:

Delfinen: i sølv en sort delfin

Tumleren: i sølv en grøn delfin

Spækhuggeren: i sølv en rød delfin

Springeren: i sølv en blå delfin

Narhvalen: i blå en sølv delfin

Nordkaperen: i rødt en sølv delfin

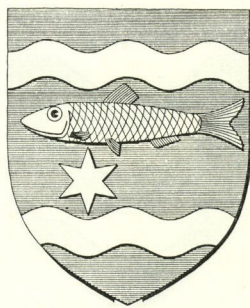
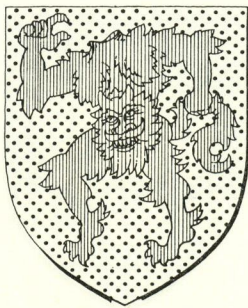
Siden den supplerende fortegnelse i Heraldisk Tidsskrift no. 6, 1962, pag. 243 ff. er yderligere et antal våbener blevet færdigudformede og approberede af H. M. Kongen. Ved elskværdig

assistance fra Orlogsværftets side bringes nedenfor tegning og beskrivelse af de enkelte våbener. Som tidligere omtalt er skjoldet altid lagt på Flådens kronede anker; af pladshensyn er denne del af tegningen og blasoneringen udeladt.

Fregatten Peder Skram: i blå en halv sølv enhjørning (figur 1). Skibet, der er flådens tredje af dette navn, er opkaldt efter Peder Skram, der var flådens øverste admiral 1535–55 og igen i 1563. Slægten Skrams våben er derfor uændret brugt som skibets våben.

Fregatten Herluf Trolle: i guld en rød trolde med sit afhuggede hoved på bugen og med venstre hånd omfattede sin hale (figur 2). Skibet, flådens andet af dette navn, har fået navn efter Herluf Trolle, flådens øverste admiral 1559–62 og igen i 1564. Slægten Trolles våben er derfor uden ændringer brugt som skibets våben.

Minelæggeren Møen: i blå mellem to sølv bølger en sølv sild ledsaget for neden til højre af en sexoddet guld

1.—2.—3. Våbener for fregatten »Peder Skram«, fregatten »Herluf Trolle«, og minelæggeren »Møen«.

stjerne (figur 3). Dette våben er komponeret på grundlag af Møens landssegl fra 1326 og 1518. Silden i forbindelse med guld stjernen symboliserer de af middelalderens sildefiskeri flydende rigdomme.

Minelæggeren *Sjælland*: i blått strøet med guld ibskaller tre over hinanden liggende sølv sæler (figur 4). Navnet *Sjælland* har måske sin oprindelse i »Sæl-land«. Sælerne er derfor benyttede som våbenets hovedfigur, medens ibskallerne (muslingeskallerne) symboliserer øens kyster.

Inspektionsskibet *Fylla*: i blått en af en sølv bovbølge opstigende guld gudindeskikkelse, holdende i højre hånd et diadem og bærende i venstre hånd et smykkeskrin (figur 5). Gudinden *Fylla* var Friggas sendebud og terne, og vogtede som sådan dennes smykker. Fremstillingen er baseret på fregatten *Fyllas* gallionsfigur fra 1816.

U-bådsdepotskibet *Henrik Gerner*: i rødt et guld middelspant af et af *Henrik Gerner* konstrueret orlogsskib med sølv kanoner og belagt med en pælvis stillet sølv officerssabel med guld fæste (figur 6). Kompositionen af dette våben er baseret på *Holmens* fabrikmester, kommandørkaptajn *Henrik Gerner*s fremragende virke som skibskonstruktør. Det i skjoldet viste

middelspant hidrører fra *Henrik Gerner*s sidste og berømteste konstruktion, orlogsskibet »*Neptunus*«, køllagt 1787. Ihvorvel slægten *Gerner*s våben er bekendt, er dette således ikke brugt for skibet *Henrik Gerner*.

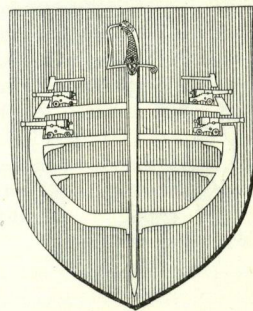
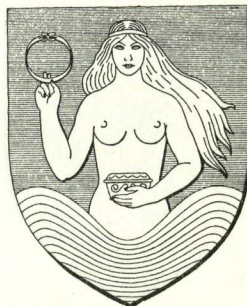
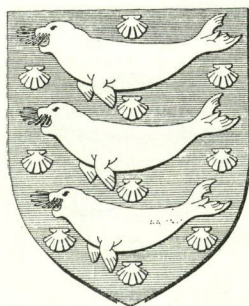
Inspektionsskutterne *Mågen*, *Malle-mukken*, *Skarven* og *Teisten* har våbener af samme indhold: i farvet felt en guldbevæbnet sølv havfuglevingefod ledsaget foroven til højre af en femoddet guld stjerne (figur 7); feltets tinktur varieres for de enkelte enheder således:

Mågen: blått
Malle-mukken: grønt
Skarven: sort
Teisten: rødt

Som våbenfigur for disse til inspektion i vore nordligste farvande bestemte skibe, der bærer havfuglenavne, er komponeret en figur sammensat af en havfugls vinge og fod, anbragt under *Nordstjernen*.

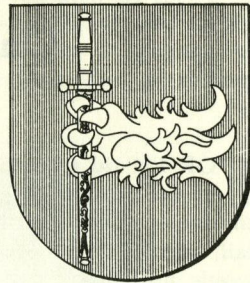
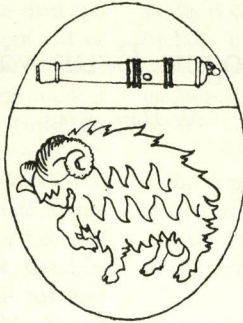
Som tidligere omtalt (*Heraldisk Tidsskrift* no. 4, pag. 146) skal flådens institutioner, kommandoenheder etc. føre ovale våbenskjolde.

Udover de tidligere (*Heraldisk Tidsskrift* no. 6, pag. 245) beskrevne våbener af denne type har nu også *Marine-*

4.—5.—6. Våbener for minelæggeren »*Sjælland*«, inspektionsskibet »*Fylla*«, og ubådsdepotskibet »*Henrik Gerner*«.

7.—8.—9. Våbener for inspektionskuttere — for tiden *Mågen*, *Mallermukken*, *Skarven* og *Teisten* — for Marinestation Thorshavn, og for Søværnets Officersskole.

station Thorshavn fået våben, nemlig følgende: i et blått ovalt skjold en gående sølv vædder, derover et sølv skjoldhoved, hvori en rød kanon (figur 8). Hovedfeltet viser Færøernes våben, medens skjoldhovedets kanon er fællesmærke for visse af flådens land-institutioner, herunder marinestationerne.

Søværnets Officersskole: i rødt en afrevet løvepote holdende en pælvis stillet kadetdolk i skede, alt guld (figur 9). Kong Frederik IV indstiftede ved kgl. resolution af 26. februar 1701 »Søe-Cadet-Compagniet«, nu Søværnets Officersskole. Initiativtageren til skolens oprettelse var General-Admiral-Lieutenant Ulrik Christian Gùlden-

løwe, der i sit våben blandt andet førte to guld løver i rødt. Dolken har været båret af flådens kadetter siden 1822 og er et symbol for Kadetkorpset. På grundlag heraf er våbenet udformet.

Arkitekt *Claus Achton Friis* har tegnet våbnerne til Herluf Trolle, Peder Skram, Sjælland og de fire inspektionskuttere, medens arkitekt *A. Ø. Johnsen* har ansvaret for Henrik Gerners, Søværnets Officersskoles og Møens våbner.

Billedhuggeren *Sv. Lindhardt* har tegnet Fyllas våben, medens arkitekterne Achton Friis og Johnsen i fællesskab har udarbejdet våbnet til Marinestation Thorshavn.

[DA] Dette materiale er beskyttet af ophavsret. Det kan downloades, lagres og udskrives til personlig brug og til ikke-kommerciel brug i forbindelse med undervisning og forskning. Bearbejdning, tilgængeliggørelse samt fremstilling af kopier er ellers kun tilladt i det omfang, der følger af lov eller aftale.

[NO] Dette materialet er beskyttet av opphavsrett. Det kan lastes ned, lagres og skrives ut for personlig bruk og for ikke-kommersiell bruk i forbindelse med undervisning og forskning. Bearbeidning, tilgjengeliggjøring og fremstilling av kopier er ellers bare tillatt i den grad som følger av lov eller avtale.

[SV] Detta material är skyddat av upphovsrätt. Det får laddas ned, sparas och skrivas ut för enskilt bruk samt för icke-kommersiellt bruk i samband med undervisning och forskning. Bearbetning, tillgängliggörande samt framställning av kopior är i övrigt bara tillåtet i den utsträckning som följer av lag eller avtal.

[EN] This material is protected by copyright. It may be downloaded, saved and printed for personal use and for non-commercial use in connection with teaching and research. Altering, making it available or producing copies is otherwise only permitted to the extent that follows from law or contract.